

3 Днем захисника України!

Шановні, дорогі ветерани і нинішні захисники Вітчизни! Шановні політехніки!

Третій рік поспіль 14 жовтня на державному рівні відзначається День захисника України, визначений Указом Президента України.

Щиро і сердечно вітаю вас з цим святом!

Це свято започатковано з метою вшанування мужності та героїзму, піднесення бойового подвигу захисників незалежності і територіальної цілісності України, збереження та розвитку національних військових традицій і звичаїв українського народу, сприяння подальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві.

Цей день обрано не випадково. Споконвіків, ще з часів Київської Русі, на свято Покрови Пресвятої Богородиці наші пращури вшановували воїнів-захисників. Козаки вважали Покрову своєю заступницею.

Це свято пам'яті про наших гордих предків, які пером і словом, вогнем і мечем виборювали право на незалежність рідної держави; свято вшанування козацької мужності та звичаїв; свято вдячності ветеранам Другої світової, які воювали за свою землю. І, нарешті, це день усіх героїв сьогодення, які хоробро боронять кордони України від зазіхань північного сусіда-агресора, та усіх тих, хто поклав своє життя на Сході країни в ім'я суверенності та єдності нашої держави.

Ми схилиємо голови перед пам'яттю тих, хто віддав своє життя у боротьбі за незалежність та суверенітет нашої держави. Вічна пам'ять і слава загиблим героям! Нехай їх імена постійно нагадують про цінну нашою свободи, надихають і гуртують у боротьбі з ворогом.

Вічна слава героям-політехнікам:

Сергію Бондареву – студенту факультету інформатики та обчислювальної техніки (Герой України посмертно);

Юрію Поправці – студенту факультету соціології і права (Герой України посмертно);

Андрію Єременку – науковому співробітнику факультету електроніки;

Юрію Артюху – студенту механіко-машинобудівного інституту;

Вадиму Жебрилу, Владиславу Дюсову – студентам зварювального факультету;

Володимир Кочеткову-Сукачу – випускнику механіко-машинобудівного інституту.

Низький уклін родинам загиблих Героїв.

Із березня 2014 року на фронт прийшло майже 300 тис. воїнів-захисників Вітчизни. Найперші – добровольці, потім – мобілізовані, тепер – контрактники. Серед них 31 співробітник та 29 студентів нашого університету.

День захисника України – свято не тільки військових. Це свято нескорених, свідомих громадян, які вболівають за долю нашої країни, день усіх небайдужих, які своєю професійною, викладацькою, науковою діяльністю, сумлінною працею і навчанням, волонтерською роботою забезпечують Україні захист – економічний, гуманітарний, інформаційний.

Наш колектив не залишився осторонь у допомозі воїнам-учасникам АТО. За ініціативою політехніків було створено "Волонтерський батальйон університету" й організовано роботу з поліпшення матеріально-технічного та медичного забезпечення бійців. Волонтери надали допомогу у придбанні оптичних приладів спостереження, забезпеченні теплим одягом та обладнанням для автономного енергоживлення. Фахівці зварювального факультету налагодили виготовлення протикумулятивних екранів, які значно підвищують захищеність броньованої техніки. Працівники автослужби КПІ разом із студентськими організаціями переоснастили для військових потреб і передали бійцям броньований позашляховик. Університет прагне надати будь-яку допомогу Збройним силам України.

Шановні політехніки!

Нехай патріотизм, сила духу та незламна віра у щасливе майбутнє рідної землі додадуть усім нам нових сил і натхнення для здійснення майбутніх сподівань і трудових звершень. Миру, добра і процвітання нашій країні!

Слава нашим захисникам!

Слава Україні!

З повагою і вдячністю,

М.З. Згуровський, ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2 **На засіданні Вченої ради**

3 **Профком співробітників повідомляє**

.....

Свято у бібліотеці

4-5 **Ювілей проректора М.Ю.Ільченка**

6 **Стипендіати ректора з ВПІ**

8 **Оголошення**

Візит делегації Університету м. Хуейчжоу

26–28 вересня в Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" перебувала делегація Університету м. Хуейчжоу (Китайська Народна Республіка, провінція Гуандун).

До складу делегації входили президент Університету м. Хуейчжоу Пенг Йонггонг, директор міжнародного відділу Лін Хонг, директор департаменту науки і наукових досліджень Цай Жаогуан, директор департаменту хімічної інженерії університету професор Лі Хао та інші.

З гостями зустрілися ректор НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" академік НАН України Михайло Згуровський, проректор з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України

Закінчення на 2-й стор. ➔

Лекція від автора наукового бестселера

Ерік Райнерт

4 жовтня в НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" відбулася лекція всесвітньо відомого економіста професора Еріка Райнерта на тему "Стратегія розвитку для України під час зміни економічних ідеологій".

Ерік Райнерт перебуває в Україні на запрошення Київського міжнародного економічного форуму і охоче пристав на пропозицію ректора НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" академіка НАН України Михайла Згуровського прочитати лекцію для студентів університету.

Тема лекції є надзвичайно актуальною для нашої країни, яка нині намагається вийти на магістральний шлях економічного розвитку, тож зал засідань Вченої ради був повним. Серед слухачів були не лише студенти факультету менеджменту та маркетингу й факультету соціології і права, для яких знайомство з поглядами

Еріка Райнерта є цікавим доповненням до навчальних програм, але й представники цілої низки інших підрозділів КПІ ім. Ігоря Сікорського. Звичайно, велику цікавість до лекції виявили й викладачі та науковці університету. Це й не дивно: норвезький економіст Ерік Райнерт, який займається економікою розвитку та економічною історією і належить до етатистської школи політичної економії, відомий передусім своїми публікаціями, присвяченими проблемам нерівномірного економічного розвитку країн. Особливої популярності набула його монографія "Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними" (2007 р.), що стала свого часу науковим бестселером. Однією з головних її ідей є ідея про необхідність поділу відповідальності між державою і приватним сектором у процесі економічної діяльності. Не слід, на думку Еріка Райнерта, покладатися лише на саморегуляцію вільного ринку, потрібно розумне поєднання державного втручання, протекціонізму і стратегічних інвестицій. Для нашої країни така стратегія також може стати найпродуктивнішою з усіх можливих. При цьому надважливим питанням для України, на його погляд, є орієнтація не на фінансовий, а на реальний сектор економіки, а також всіляке заохочення підприємництва.

Після закінчення лекції Ерік Райнерт відповів на запитання студентів.

Дмитро Стефанович

Візит делегації Університету м. Хуейчжоу

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Сергій Сидоренко, генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат, керівник відділу зовнішньоекономічної діяльності ДМС Андрій Шишолін та інші.

Співпраця НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" з представниками різноманітних структур м. Хуейчжоу розпочалася в 2013 році, а з Університетом м. Хуейчжоу – в 2014 році. Нині окреслено такі сфери співробітництва між двома університетами: хімія, біотехнології, електроніка, інформаційні технології, спеціальне машинобудування, відновлювальна енергетика.

У процесі візиту гостям була представлена інноваційна платформа КПІ ім. Ігоря Сікорського, відбулися робочі зустрічі з генеральним директором Наукового парку "Київська політехніка" Володимиром Гнатом, співробітниками хіміко-технологічного факультету, Центру міжнародної освіти, Українського

інституту інформаційних технологій в освіті, Спільного навчально-наукового центру НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" та компаній "Boeing" і "Прогрестех-Україна" ім. С.П. Тимошенка, лабораторії відновлювальної енергетики, департаменту навчально-виховної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Знайомлячись зі студентським життям КПІ, представники Університету м. Хуейчжоу також відвідали арт-простір "Вежа", а під час двогодинної прогулянки територією університету ознайомилися з визначними місцями КПІ.

В останній день візиту відбувся круглий стіл "Стратегічні напрями співробітництва. Практика академічного менеджменту в Україні та КНР на прикладі Університету м. Хуейчжоу та КПІ".

Ректор НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" Михайло Згуровський і президент Університету м. Хуейчжоу Пенг Йонггон підписали Протокол результатів візиту та Угоду про співробітництво.

Дмитро Стефанович

Зустріч з представниками компанії SAS (США)

5 жовтня НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" відвідала делегація представників компанії SAS (Special Aerospace Services, США) у складі її головного технічного директора та співзасновника Тіма Балка і програмних менеджерів Білла Кларка та Кена Ліндаса (на фото).

Після огляду університетського кампусу та Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського члени делегації зустрілися з керівництвом університету та науковцями, діяльність яких пов'язана з розвитком аерокосмічних технологій. Під час зустрічі гості довідалися про деякі напрацювання університету в рамках його Космічної програми. Їх представив ректор КПІ ім. Ігоря

Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський. Були проведені презентації програми спостережень Землі з космосу (переможць конкурсу "Google" професор Юрій Шелестов), молодіжних університетських наносупутників "Poly-ITAN" у форматі Cubesat (молодий

дослідник Євген Коваленко), участі університету в програмі Орбітального космічного сервісу (професор Віталій Котовський), проекту багаточислової стратосферної платформи (доцент Леонід Цибульський) та університетських безпілотних літальних апаратів і комплексів (декан факультету авіаційних і космічних систем професор Олександр Збруцький).

Інф. "КПІ"

На засіданні Вченої ради

3 жовтня 2016 року відбулося чергове засідання Вченої ради університету.

Розпочалося воно привітанням ювілярів: проректора д.т.н., професора М.Ю. Ільченка та завідувача кафедри екології та технології рослинних полімерів д.т.н., професора М.Д. Гомелі.

Першим питанням порядку денного була організація навчання здобувачів третього рівня вищої освіти (PhD). Доповідав перший проректор Ю.І. Якименко. Він наголосив на особливостях розвитку освітньо-наукового рівня PhD, впровадженні інноваційної моделі підготовки в НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" та представив навчальний план освітньої складової програми підготовки докторів філософії. Після обговорення було прийнято рішення: затвердити структуру організації навчального процесу III циклу підготовки; науково-методичним комісіям університету розробити переліки навчальних дисциплін для здобуття глибоких знань зі спеціальностей.

Другим питанням були розглянуті підсумки прийому до аспірантури 2016 р. Доповідав проректор з наукової роботи М.Ю. Ільченко. Михайло Юхимович надав перелік спеціальностей для підготовки здобувачів

вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні у 2016 році та звернув увагу на суттєві зміни щодо підготовки докторів філософії. Також він зазначив, що підготовка таких фахівців в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою університету для кожної спеціальності. Було прийнято рішення рекомендувати до зарахування в аспірантуру 157 осіб, у тому числі 145 на денну форму навчання, 12 – на вечірню (31 за контрактом).

Далі були представлені підсумки проведення оздоровчого сезону 2016 року. Доповідав проректор О.М. Новіков. Він надав інформацію про загальну кількість співробітників та студентів, які відпочили на базах відпочинку НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" за путівками. Також було представлено аналіз цін на послуги оздоровлення на базах відпочинку університетів України на Чорному морі у 2016 році та повідомлено про заходи, проведені під час оздоровчого сезону 2016 року.

Насамкінець були розглянуті конкурсні питання й поточні справи.

А.А. Мельниченко,
учений секретар НТУУ
"КПІ ім. Ігоря Сікорського"

ГУРТУЄМОСЯ ДЛЯ СПРОТИВУ

Збори голів первинних профспілкових організацій закладів освіти м. Києва відбулися 20 вересня в Центрі культури і мистецтв НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського". Численні промови свідчили про протестні настрої членів профспілки. У виступах порушувалися питання, що стосувалися погіршення рівня життя пересічних українських громадян, зокрема підвищення тарифів на комунальні послуги та зuboжіння населення.

Після обговорення, від імені 170 тис. членів міської профспілки освітян було прийнято **резолуцію**, в якій, зокрема, зазначалося: "...**протестуємо** проти соціально-економічних шоків та драконівського підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги".

За оцінками ООН, за межею бідності проживає 80% українців. (За стандартами ООН, якщо витрати людини на проживання і харчування складають менше 5 \$ на день, вона живе за порогом бідності.) Викликають занепокоєння і

позиції Закону України "Про Державний бюджет України на 2017 р.", в якому видатки Міністерству освіти і науки України порівняно з 2016 р. зменшено на 24,8%; на 80% скорочено видатки на виплату стипендій. За даними Мінфіну, потреби МОН задовольняються на 53,1%, а НАН України та галузевих академій наук – на 49,7%.

Серед можливих ризиків такого Держбюджету – збереження розриву між мінімальною з/п і посадовим окладом за I тарифним розрядом ЄТС (265 грн); низькі соціальні стандарти; відсутність індексації грошових доходів населення; обмеження на виплату пенсій працюючим пенсіонерам; збільшення податкових обтяжень; підвищення пенсійного віку; скасування стипендій для більшості студентів ВНЗ та ін.

Вимагаємо: від Президента України як гаранта Конституції не допустити падіння рівня життя громадян, зниження обсягу соціально-економічних прав працівників, пенсіонерів, студентів;

від ВР України – не приймати антисоціальний закон про Державний бюджет на 2017 р.; відновити гарантії держави щодо розміру середніх посадових окладів науково-педагогічних працівників не нижче подвійної середньої з/п працівників промисловості, а педагогічних працівників – на рівні не нижчому від середньої з/п працівників промисловості (ст. 57 ЗУ "Про освіту"); скасувати поетапне підвищення стажу для виходу на пенсію за вислугу років; запровадити дієвий механізм індексації грошових доходів населення; зняти обмеження на виплату пенсій працюючим пенсіонерам;

від КМ України – невідкладно ввести мораторій на зростання цін і тарифів на житлово-комунальні послуги до значного підвищення розмірів з/п, пенсії, стипендії; оприлюднити економічне обґрунтування підвищення ціни на газ і тарифів на житлово-комунальні послуги; суттєво підвищити розмір оплати праці всіх праців-

ників галузі "Освіта"; виконати вимоги ст. 62 ЗУ "Про вищу освіту" щодо розміру академічної стипендії та кількості осіб, які її отримують.

У резолюції також зазначається, що у разі ігнорування справедливих вимог, освітяни змушені будуть перейти до активних дій. Закінчується документ зверненням до всіх, хто вболіває за суспільний мир, злагоду та гідне життя, об'єднати зусилля для солідарної боротьби за соціальну справедливість, забезпечення економічних прав і гарантій.

Коментуючи прийнятий документ, голова профспілки співробітників В.І.Молчанов зазначив, що політехніки завжди вирізнялися толерантністю, далекоглядністю та політичною активністю. "Не варто піддаватися панічним настроям: "все одно нічого не вийде", – зауважив він. – Якщо так думати, дійсно нічого не вийде. Лише в єдності наша сила".

Інф. профкому співробітників

Свято в нашій бібліотеці

Цього року святкування Всеукраїнського дня бібліотек у колективі Науково-технічної бібліотеки ім. Г. І. Денисенка НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського" пройшло особливо цікаво. Ми вирішили повністю змінити сам формат свята і запропонувати нашим користувачам провести 30 вересня разом з нами в режимі нон-стоп, а саме насолодитися святковими пропозиціями бібліотеки від світанку до пізніх сутінок. Тобто, замість звичного графіку роботи ми розчинили свої двері о шостій ранку для користувачів-жайворонків, що прагнули індивідуальних медитацій та самоконцентрації в затишних холах бібліотеки.

При вході увагу багатьох привернула інтерактивна дошка "Залиш побажання для бібліотеки!", яка виконувала функцію книги

скарг, відгуків та святкових вітань одночасно. З дев'ятої ранку і до пізнього вечора на усіх пунктах обслуговування кожний читач, який здавав чи замовляв книги, додатково отримував "солодке передбачення" в цукерці від бібліотеки. В холах звучала приємна джазова музика, а бібліотекарі пригощали усіх охочих чаєм, кавою та випічкою.

У цей день до 190-річчя першої фотографії відбулося урочисте відкриття виставки оригінальних фотоапаратів та книг з мистецтва фотографії.

Для всіх бажаючих було влаштовано ексклюзивну екскурсію по бібліотеці "Службовий вхід, або Сторонні тут не ходять". Охочих виявилось багато, і замість двох очікуваних груп утворилося п'ять, а це 150 студентів майже з усіх

факультетів університету. Вони з цікавістю оглянули книгосховище, побачили оригінальні книжкові колекції, найстаріші та рідкісні видання, погортали списки перших студентів КПІ, унікальні документи з історії КПІ та фотолітопис з історії бібліотеки. Кульмінаційним моментом екскурсії було споглядання чудового краєвиду з даху бібліотеки.

Але найголовнішою подією дня стала презентація Проекту стратегії розвитку Бібліотеки КПІ на 2016–2020 рр., доповідь про яку зробила наш новий директор О.М.Бруй. Презентація пройшла у приміщенні Відкритого простору "Belka". Серед гостей були ректор нашого університету М.З.Згуровський, проректор з наукової роботи М.Ю.Ільченко, заступник голови профспілкового комітету

співробітників В.О.Корсаков, декани факультетів, керівники департаментів та підрозділів університету. Виступ Оксани Миколаївни присутні сприйняли зацікавлено і висловили пропозиції щодо напрямів розвитку бібліотеки. Зокрема, ректор М.З.Згуровський надав кілька конструктивних порад щодо перспектив міжнародної співпраці з іншими університетськими бібліотеками і запевнив у його особистій підтримці наших подальших дій у цьому напрямі.

Проректор з наукової роботи М.Ю.Ільченко високо оцінив участь та роль бібліотечних сервісів у науководослідницьких проектах уні-

Виступає Оксана Бруй

верситету і нагородив Почесною грамотою Вченої ради НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" завідувача відділу НТБ К.С.Мошинську – за активну участь у проведенні наукових читань та формуванні видання "Видатні конструктори України".

Щирі слова подяки та вітань висловлювали представники різних кафедр, наші постійні вимогливі читачі – ті, задля кого ми працюємо, впроваджуємо нове, зберігаємо вічне і шукаємо прогресивне.

Ми вдячні усім, хто був з нами весь цей день, а також зробив незабутнім наступний вихідний. За підтримки профспілкового комітету КПІ ми відвідали Національний історико-етнографічний заповідник "Переяслав", один з найбільших і найвідоміших музейних закладів України. Свято закінчилось, але ми працюємо щодня, будете поруч з бібліотекою – заходьте!

*Світлана Барабаш,
вчений секретар НТБ,
канд. наук з соц. комунікацій*

У книгосховищі

Сприяє укріпленню авторитету української науки

Щасливими є люди, яким у професійній діяльності вдається повністю реалізувати свій творчий потенціал. Вони успішно втілюють у життя свої задуми, які, буває, випереджають сьогоденне бачення проблем і можливостей, та нерідко своєю діяльністю визначають напрями і шляхи подальшого розвитку економіки і суспільства в цілому. Про таких кажуть: доля перейшла дорогу з повними відрами.

Так, це саме про Михайла Юхимовича Ільченка – академіка НАН України, доктора технічних наук, професора, проректора з наукової роботи, наукового керівника Інституту телекомунікаційних систем та кафедри телекомунікацій. Вихованець Київської політехніки М.Ю.Ільченко понад 50 років вірно служить своїй альма-матер. Сфери його наукової діяльності: менеджмент науки та інновацій; інформаційно-телекомунікаційні технології та мікрохвильова техніка; біографістика в історії науки та техніки. Він фундатор наукової школи, має понад 600 наукових праць, серед яких 22 монографії та навчальні посібники, понад 100 авторських свідоцтв і патентів на винаходи та корисні моделі.

Наукова і педагогічна діяльність М.Ю.Ільченка позначена високими відзнаками: заслужений діяч науки і техніки (1992), лауреат Державних премій в галузі науки і техніки УРСР (1983), СРСР (1989), України (2004), лауреат Премії ім. С.О.Лебедева НАН України (2000), почесний зв'язкєць України (2002), заслужений професор НТУУ "КПІ" (2009).

Святкове

Нещодавно М.Ю.Ільченко відзначив свій черговий ювілей, з чим ми його щиро вітаємо та зичимо натхнення і подальших творчих успіхів. Упродовж цього дня ювіляра вітали численні колеги, друзі, послідовники. Пролунало багато теплих слів та щирих побажань.

Ректор нашого університету академік М.З.Згуровський сердечно привітав Михайла Юхимовича з ювілеєм, відзначив його масштабні наукові справи, розпочаті в далекі часи і пов'язані з реалізацією систем космічного зв'язку, що було удостоєно державної премії Радянського Союзу і високо оцінено видатними вченими, зокрема академіком Ю.В.Гуляєвим. За нових умов у незалежній Україні Михайло Юхимович бере активну участь у розбудові КПІ, благородній справі його наукової школи з підготовки докторів і кандидатів наук, фахівців у сфері телекомунікацій. Ректор подякував ювіляру за відданість університету та побажав міцного здоров'я, успіхів і залишатися щасливою людиною.

У вітальному адресі від президента НАН України академіка Б.Є.Патона і головно-

го ученого секретаря академіка В.Л.Богданова, зокрема, зазначено, що обрання М.Ю.Ільченка академіком НАН України стало гідною оцінкою його заслуг перед наукою, а притаманні ювіляру "чу-

М.Ю.Ільченко

дові людські якості – вимогливість і тактовність, працьовитість і скромність, доброзичливість і чуйність – викликають щире повагу колег і друзів". Цей адрес за дорученням Бориса Євгеновича Патона передав ювіляру академік-секретар Відділення інформатики НАН України академік П.І.Андон, який у своєму виступі зазначив, що М.Ю.Ільченка обрано академіком саме по Відділенню інформатики, він є лідером у державі з розвитку телекомунікацій, успішно виконує обов'язки заступника академіка-секретаря Відділення інформатики, йому притаманний державницький підхід до оцінювання всіх сфер життя.

У вітальному адресі від Державного космічного агентства України, який вручив радник керівника цього відомства Е.І.Кузнецов, Михайла Юхимовича відзначено як людину, яку турбують проблеми державного масштабу: "Ми знаємо Михайла Юхимовича як видатного вченого в галузі радіотехніки та телекомунікацій, людину великого організаційного хисту, професіоналізму, державної відповідальності і постійного творчого горіння в діяльності на благо Батьківщини. Ви брали участь у розробленні Концепції

розвитку наукової сфери України, у підготовці проектів законодавчих актів з інформаційних технологій та інноваційної діяльності, багатьох нормативних документів стосовно організації науки й освіти у вищих навчальних закладах". У зв'язку з ювілеєм наказом президента Аерокосмічного товариства України, першого космонавта України, Героя України Л.К.Каденюка за вагомий внесок у сферу супутникових телекомунікацій, за видатні досягнення в галузі підготовки фахівців для ракетно-космічної галузі М.Ю.Ільченка нагороджено нагрудним знаком Аерокосмічного товариства України "За заслуги".

Космічну тему продовжив у своєму теплому вітальному слові член Президії НАН України академік Я.С.Яцків, який, зокрема, подякував ювіляру за толерантність і доброту в спілкуванні, а також за активність Київської політехніки у сфері космічних досліджень у рамках окремої програми університету. "Саме до організації виконання завдань Космічної програми університету долучений наш ювіляр", – додав М.З.Згуровський.

Один із напрямів Космічної програми стосується створення системи орбітального космічного сервісу, яка реалізується у взаємодії з підприємством "ЕЛМІЗ". Тож змістовною і теплою була зустріч ювіляра з керівниками цього підприємства В.В.Васильєвим та М.М.Шумилом, у ході якої пригадалася співпраця Михайла Юхимовича з Київським радіозаводом у далекі 70-ті роки та сучасні спільні розробки засобів зв'язку спеціального призначення.

Ділове

Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації генерал-майор Л.О.Євдоченко у своєму вітальному адресі подякував ювіляру за відкрите і безкорисливе служіння вітчизняній науці, за рідкісний дар творити добро на благо та в ім'я української держави: "Відповідальність і вболівання за доручену справу були і залишаються Вашими особливими рисами. Ваш життєвий шлях є прикладом відданого служіння державі та простим людям".

Директор Інституту кібернетики імені В.М.Глушкова академік НАН України І.В.Сергієнко високо оцінив наукову та організаційну діяльність ученого: "В Україні і світі відомі Ваші роботи в галузі інформаційно-телекомунікаційних технологій, цифрового телебачення, сучасних мікрохвильових інформаційних систем, зокрема безпроводового доступу з використанням електромагнітних хвиль терагерцового діапазону, твердотільних нанотехнологічних приладів. Володіючи глибокими знаннями, Ви щедро ділитеся ними зі своїми учнями, серед яких понад 20 докторів і кандидатів наук. Як проректор з наукової роботи Ви спрямовуєте діяльність нових форм організації університетської науки, зокрема створених у складі університету науково-дослідних інститутів, КБ, політехнічного музею, наукового і технологічного парку".

Щірі ювілейні привітання і побажання отримано від керівників інших академічних інститутів, академіків НАН України Б.В.Грицьова, О.М.Івасишина, В.В.Петрова, членів-кореспондентів НАН України А.А.Крючина, В.З.Туркевича. Академік В.Ф.Чехун, зокрема, зазначив: "Ваша невичерпна енергія, великі організаторські здібності, високий професіоналізм і працездатність є підґрунтям впевненої перспективи та успішного розвитку Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

Президент Малої академії наук України чл.-кор. НАН України С.О.Довгий подякував за співпрацю у сфері науки, освіти та ініціативи з організації й координації науково-дослідної діяльності учнів, створення в КПІ умов для їх інтелектуального, духовного, творчого розвитку й професійного самовизначення та вручив нагороду від Малої академії наук за особистий вагомий внесок у розвиток науки та освіти – медаль "Франко Іван Якович".

Про президента Університету розвитку людини "Україна" професора П.М.Таланчука Михайло Юхимович завжди згадує як про свого "хрещеного батька". Адже далекого 1988-го саме Петро Михайлович, натоді ректор КПІ, невтомний реформатор освіти, переконав його обійняти посаду проректора з науки та напроочив довгих літ на ній. От і цього разу "батько" побажав "хрещенику" невичерпної сили та енергії для нових звершень.

Багаторічний досвід менеджменту науки в Київській політехніці Михайло Юхимович фахово використовує при вдосконаленні організації наукової діяльності в університетах України, очолюючи створену в

Випускники ІТС. Магістри, 2009 рік

➤ 2005 році Раду проректорів з наукової роботи і директорів наукових установ МОН України. Добре відомі його виступи у Верховній Раді України, інтерв'ю і публікації в пресі з питань розвитку науки та інновацій, ролі наукових знань як базису для створення нових технологій і нової техніки, про необхідність державної підтримки наукових працівників і підготовки нових поколінь молодих учених України. Тож як знак поваги та визнання авторитету став приїзд до нього з вітаннями професора А.П.Марченка – заступника голови Ради проректорів, проректора з наукової роботи НТУ "Харківський політехнічний інститут".

Взагалі у свій ювілейний день народження Михайло Юхимович отримав вітання від великої групи вчених з різних регіонів України – учасників Міжнародної науково-технічної конференції з інформаційно-телекомунікаційних технологій і радіоелектроніки "УкрМіКо-2016". Серед них професори Львівської політехніки І.Н.Прудіус і М.М.Климаш, професори із одеських вишів Я.І.Лепіх (ОНУ імені І.Мечникова) і О.В.Гофайзен (ОНАЗ імені О.С.Попова), професори із харківських університетів Г.І.Чурюмов (ХНУРЕ) і В.В.Павліков (НАУ "ХАІ"), проф. В.М.Кичак із Вінницького НТУ та ін.

Упродовж дня ювіляру передали вітання також заступник міністра освіти і науки М.В.Стріха, керівники департаментів міністерства В.С.Шовкалюк і Д.В.Чеберкус, керівник секретаріату Комітету з державних премій В.С.Согній, радник голови Солотвинської районної державної адміністрації В.С.Половинко, ректори вишів П.П.Воробієнко, В.В.Габко, І.М.Коваль, щотижневик "2000", керівники підрозділів і співробітники багатьох підрозділів Київської політехніки.

Справа життя

За своє "найулюбленіше дитя" – Інститут телекомунікаційних систем – Михайло Юхимович вболіває чи не найбільше. Створення нової кафедри телекомунікацій у 1993 році та на її базі Інституту він називає "ключовими проектами" свого життя. Михайло Юхимович щиро пишається успіхами вихованців і радо підтримує ініціативи науковців, які завдячують своїми досягненнями невтомному науковому пошуку, педагогічній діяльності, професіоналізму, багаторічній послідовній та наполегливій праці свого наставника, і разом з ним досягають професійних висот. На сьогодні ІТС – один із найпотужніших науково-освітніх підрозділів КПІ ім. Ігоря Сікорського. Лише лауреатів державних премій з науки і техніки тут тринадцять. Тож численні представники колективу ІТС також привітали свого організатора і керівника з ювілеєм.

Профком співробітників університету і його голова В.І.Молчанов високо оцінили науково-організаційну й громадську роботу М.Ю.Ільченка та вручили йому медаль профкому співробітників "За заслуги" за особистий вагомий внесок у розвиток профспілки та університету.

Колеги з департаменту науки та інноватики характеризують свого керівника як людину, яка постійно займає активну позицію у справі впровадження нових форм організації університетської науки, вдосконалення діяльності наукових підрозділів та інноваційних структур, створених на базі університету: "Діяльність Михайла Юхимовича є прикладом вірності обраній професії, Київській політехніці, з якою пов'язана велика частина його життя. Тут він зустрів талановитих учителів, відбувся як учений, став наставником для багатьох поколінь

Академік Ж. Алфьоров в КПІ, 2009 рік

КПІшників, відаючи свій багатий інтелектуальний потенціал справі виховання молодого покоління фахівців, розвитку наукової та інноваційної діяльності в університеті та в Україні. Приємно працювати пліч-о-пліч з таким керівником, постійно відчувати задоволення від ділового і просто людського спілкування, вміння чітко визначати завдання, пропонуючи найоптимальніші шляхи їх вирішення, і, водночас, здатності розуміти колег, їхні потреби і проблеми".

Спогади, ч. 1

Слова колег нав'язли спогади. Найголовнішим своїм учителем у КПІ Михайло Юхимович вважає завідувача кафедри теоретичних основ радіотехніки, на якій навчався, – професора В.В.Огієвського. За підтримки Володимира Васильовича Михайло Ільченко у 1964 році достроково склав випускні іспити та, отримавши диплом інженера з відзнакою, вступив до аспірантури (тоді навчання закінчували в грудні, а в аспірантуру набирали у вересні); через 2,5 року достроково захистив кандидатську, успішно дотримавши дуже суворих вимог до впровадження розробки. Не так давно М.Ю.Ільченко написав книгу про свого Вчителя.

У розквіті сил

Свій поважний ювілей М.Ю.Ільченко зустрів у розквіті творчих сил, потужного життєвого досвіду і планів. І сьогодні він гармонійно поєднує інтенсивний творчий пошук з плідною науково-організаційною та педагогічною діяльністю. Як проректор з наукової роботи НТУУ "КПІ", організатор і науковий керівник кафедри, НДІ та Інституту телекомунікаційних систем, заступник академіка-секретаря Відділення інформатики НАН України, член Ради з космічних досліджень НАН України, член секції Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки, голова Ради проректорів із наукової роботи МОН України, член Наукової ради МОН України, член Ради Державного фонду з фундаментальних досліджень, головний редактор двох фахових журналів, голова спеціалізованої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій з радіотехнічних і телекомунікаційних спеціальностей, упродовж понад двох десятиліть співголова від України Програмного комітету щорічних Міжнародних конференцій з мікрохвильових і телекомунікаційних технологій "Криміко", праці яких понад 10 років представлені у світовій наукометричній базі "Scopus", а з 2016 року – науковий керівник нової Міжнародної конференції з інформаційно-телекомунікаційних технологій і радіоелектроніки "УкрМіКо", яка заповнила нішу "Криміко" на материковій частині України після відомих подій та ін., Михайло Юхимович докладає багато зусиль для розвитку фундаментальних і прикладних досліджень, поширення наукових знань, зміцнення міжнародних зв'язків. Тож, як справедливо зауважив лауреат Нобелівської премії академік Жорес Алфьоров, "...професор М.Ю.Ільченко своїм видатним науковим доробком і організаційною діяльністю сприяє укріпленню авторитету української наукової школи".

Спогади, ч. 2

За вікном, у променах вечірнього сонця, грали бурштиновим кольором дерева. Добігав кінця довгий "ювілейний" день, сповнений радісних зустрічей та щемливих спогадів. Погляд затримався чи не найнесподіванішому вітанні від Державного політехнічного музею. Це копії документів, з якими Михайло – срібний медаліст, випускник сільської школи із села Літки Броварського району – приїхав у 1959 році вступати до КПІ. Тут і його характеристика як шкільного лаборанта, який сумлінно виконує покладені на нього обов'язки: "обслуговує наочне приладдя фізичного кабінету, готує апаратуру до проведення лабораторних робіт, у позаурочний час допомагає учням,

які слабо справляються з практичними вправами; ... виправляв недоліки в роботі шкільного телевізора, брав участь у роботі радіотехнічного гуртка; маючи кваліфікацію кіномеханіка, демонстрував наукові фільми на уроках; виконував обов'язки позаштатного електромонтера, ... багато читає літератури з радіотехніки; бере активну участь у співочому гуртку школи, самостійно освоїв гру на баяні, акомпанував хору на районному огляді художньої самодіяльності".

Як не дивно, він пам'ятає майже всіх шкільних учителів повоєнного покоління з великим багажем життєвого й інтелектуального досвіду. Павло Дем'янович Денисюк – навчав фізики, а Прокіп Андрійович Терещенко – біології, ці знання залишилися на все життя; Костянтин Олександрович Сотник – літератури, навчив писати твори, формулювати думку, доносити її до слухачів; Володимир Васильович Філь – математики, коли була створена перша електронна обчислювальна машина, він з власної ініціативи у 1957 році включив до навчальної програми додатковий розділ з двійковою системою числення, що в майбутньому розширило світогляд і допомогло у виборі професії; Іван Лазарович Крошко – хімії, директор школи, як керівник мав державницький підхід до справ, навіть у невеличкому колективі, його дії, управлінський досвід виховали підхід, який потім реалізувався в дорослому житті. "Я їм усім дуже вдячний, – схвильовано говорить Михайло Юхимович. – Усе, чого встиг досягти, як і що відбулося, починалося зі школи. Причинно-наслідкові зв'язки працюють, випадкових досягнень не буває".

Підготувала Н. Вдовенко

Вдячність ювіляру

Висловлюю свою щирю подяку всім установам і моїм колегам, друзям і працівникам, які привітали мене з нагоди мого ювілею та створили таку святкову атмосферу. Усвідомлюю, що висловлені побажання і добрі слова сприятимуть визнанню авторитету науки України та нашого університету.

І повезло мені в житті, що поєднались з КПІ мої надії, справи, доля...

Для підтримки наших науковців, аспірантів і студентської молоді, як символічну ознаку своєї глибокої вдячності КПІ, з яким пов'язано моє навчання та всі аспекти наукової, освітньої, організаційної понад 58-річної діяльності, та у зв'язку з ювілеєм я передаю до науково-технічної бібліотеки університету базовий фонд моєї бібліотеки книг і комплекти чотирьох англомовних наукових журналів останніх років, що їх видає IEEE (США).

М.Ю.Ільченко, випускник КПІ 1964 року, заслужений професор НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського"

Зустріч першокурсників з представниками адміністрації університету

Наприкінці вересня в Центрі культури і мистецтв НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" відбулася традиційна щорічна зустріч першокурсників з представниками адміністрації університету.

Головною її метою була допомога в якнайшвидшій адаптації першокурсників до освітнього процесу та студентського середовища загалом.

Розпочалася зустріч з виступу проректора з навчально-виховної роботи Петра Киричка. Він привітав першокурсників з тим, що вони стали частиною КПІшної спільноти, ознайомив їх зі структурою університету та розповів про основні складові навчального процесу.

Проректор наголосив, що основною метою студентів КПІ є здобуття знань і навичок, необхідних для того, щоб стати висококваліфікованими фахівцями.

Іншими важливими складниками навчання в університеті є активна участь у студент-

Петро Киричок

ському житті. КПІ широко відомий самоврядуванням та є прикладом для інших вишів України. Це і участь у профспілковій роботі, низових ініціативах, спорті, культурно-масовому житті.

Розповів Петро Киричок і про те, що цікавою складовою навчального процесу в КПІ є академічна мобільність, і що особлива увага приділяється участі у масштабній освітній програмі Європейського Союзу "Erasmus+", зауваживши, що у 2016/2017 на-

вчальному році студенти та аспіранти можуть навчатись та стажуватись за 45 проектами за кордоном, в університетах Польщі, Німеччини, Франції, Литви, Іспанії.

Зупинився проректор і на можливостях для студентського відпочинку. Він може бути різноманітним: на березі моря "ОК Маяк", у спортивно-оздоровчому таборі "Політехнік" на

Київському морі, у гірсько-спортивному оздоровчому таборі "Глобус" у Карпатах чи в таборі "Сосновий", що знаходиться на березі Дніпра в місті Українка.

Насамкінець Петро Олексійович побажав студентам максимально розкрити свій потенціал, знайти друзів на все життя і згадувати свою альма-матер із вдячністю, як це свого часу робили видатні політехніки!

З інформацією про стан охорони громадського порядку в Солом'янському районі м. Києва, де розташовано університет, виступив запрошений на зустріч з першокурсниками заступник начальника Солом'янського районного управління поліції в м. Києві Олег Волошин. Він зупинився на правах і обов'язках студентів у повсякденному житті, порадив, як поводитися в тих чи інших ситуаціях, які виникають.

Насамкінець відбувся концерт за участю хореографічних і вокальних колективів, театральної студії, хорової капели та капели бандуристів. Перед кожним виступом у відеопрезентаціях колективи представляли свою діяльність і запрошували першокурсників долучитися до мистецтва.

Оксана Карнаух

Технологи ВПІ – стипендіати ректора

За відмінне навчання, результативний науковий пошук та громадську небайдужість кращі студенти НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" у цьому семестрі отримали іменну ректорську стипендію. Серед них – технологи четвертого курсу ВПІ з гр. СТ-31 – Ірина Пашко, Микола Савельєв та Євгенія Турко.

Ірина Пашко

Ірина Пашко до омріяного вступу в КПІ закінчила школу в місті Кузнецовськ, що на Рівненщині. У школі була дівчиною жвавою, товариською, цікавою до всього нового: брала участь майже в усіх шкільних заходах розважального характеру, захоплювалася малюванням і танцями. Полюбила читати художню літературу та цікавилася, як створюється друкована продукція. Закінчуючи 11-й клас та обираючи спеціальність, Ірина зрозуміла, що хоче дізнатися та навчитись чогось нового в поліграфічній індустрії,

зокрема технології виготовлення друкованих видань. Адже поліграфічна галузь є однією з найбільш розвинених у сучасному інформаційному просторі.

У 2013 р. вона успішно вступила до ВПІ Київської політехніки. Комунікбельну та веселу студентку обрали старостою групи. Наполегливо та сумлінно навчаючись, Ірина також бере участь у громадському, культурному й науковому житті університету, зокрема у фахових конференціях молодих науковців.

Микола Савельєв приїхав до Києва з міста Ізяслава Хмельницької області, де народився і виріс. Допитливий учень відмінно навчався у школі, за що заохочувався грамотами, брав участь в олімпіадах з історії та географії. З молодших класів займався плаванням, демонстрував свою спритність на змаганнях. Під час навчання в КПІ продовжив заняття плаванням, представляв ВПІ у спортивних змаганнях серед факультетів та інститутів університету.

Також Микола бере участь у наукових студіях, конференціях молодих науковців, організованих Центром краєзнавства ім. академіка П.Т.Тронька, зокрема у XXXIII Міжнародній краєзнавчій конференції молодих учених, присвяченій 100-річчю з дня народження Героя України академіка П.Т.Тронька, та Міжнародній конференції з історії

науки, техніки й освіти (2016 р.). А ще студент пам'ятає безліч цікавих наукових та краєзнавчих фактів, уміє швидко й логічно мислити, тож є учасником університетських чемпіонатів з інтелектуальної гри "Що? Де? Коли?"

Євгенія Турко – вихованка Української гімназії № 1 Івано-Франківської міської ради, що декілька років поспіль займала перше місце за рівнем результатів ЗНО в Україні. Саме цей навчальний заклад поклав першу цеглину в науковому та культурному розвитку Євгенії. Вона була учасницею команд з во-

Микола Савельєв

лейболу, футболу, гандболу та настільного тенісу, які неодноразово займали призові місця. Команда ж з легкої атлетики, у складі якої була Євгенія, виборола перше місце в області та отримала путівку до літнього оздоровчого табору "Артек". Якщо на хвилинку забути про спортивні досягнення, то можна згадати про численні олімпіади з англійської, хімії, фізики та математики, а також активну участь в організації розважальних програм, конкурсів та ярмарків, які були невід'ємною частиною гімназійного життя.

Після вступу до ВПІ Євгенія продовжує традицію активної участі у спортивному та науковому студентському житті: змаганнях з волейболу, футболу, боулінгу;

Євгенія Турко

олімпіадах з вищої математики; Міжнародній конференції молодих науковців "Друкарство молоді".

Попри активну участь у житті університету, навчання завжди було на першому місці, як результат Євгенія була однією з 15-ти студентів, які взяли участь у міжнародному обміні, а також відвідала наймасштабнішу фахову виставку в Німеччині "Dgura".

Євгенія обожнює усі чотири пори року, адже влітку можна підкорити нову гірську вершину, восени найкращий час для подорожей містами України, зима ж – найекстремальніша пора року: лижі, сноуборд, ополонка та поїздки на снігоходах, а весною після зимових снігів наповнюється Черемош, і це чудовий час для рафтингу.

Сподіваємося, що хлопці й дівчата зможуть підтримувати цей темп і надалі, тож хай їм щастить у майбутньому професійному житті.

О.В.Зоренко,
доц., куратор гр. СТ-31

Студенти Спільного українсько-німецького факультету машинобудування в Німеччині

Виробнича практика студентів 3-го курсу

У липні 2016 р. група з 11 студентів Спільного українсько-німецького факультету машинобудування відвідала Магдебурзький університет ім. Отто-фон-Геріке (Німеччина) за програмою виробничої практики.

Головною метою цієї практики було знайомство з університетом, його структурою, німецькою системою освіти і новими технологіями. Протягом чотирьох тижнів ми відвідали чотири інститути, де нам показали всі наукові лабораторії та ознайомили з останніми дослідженнями науковців та інженерів. Заняття починались з 9.00 та тривали близько трьох-чотирьох годин. Представники Магдебурзького університету розповідали про власні досягнення в різних проєктах, проводили екскурсії по лабораторіях, де знаходилось нове устаткування. Ми проводили дослідження, мали змогу побачити в роботі 3-D сканери та принтери, термомеханічний регулятор, надзвичайно точні вимірювальні прилади. Зокрема, запам'яталася студентська розробка електромобіля "Bugee", який має 4 мотор-колеса і автопілот. Зацікавила лабо-

раторія "FabLab" – робочий простір, куди може прийти кожен студент Магдебурзького університету та за допомогою техніки з числовим про-

дприємством, на яке нам організували екскурсію, була фабрика "Enerkon". Вона посідає четверте місце у світі з виготовлення вітрових електростанцій.

грамним управлінням створити свій прототип для подальшого проєкту. Також ми побували на заводі порошкової металургії в місті Талле. Цей завод є провідним з виготовлення зубчастих коліс широкої номенклатури для таких автогігантів, як Volkswagen, Mercedes, Ferrari тощо. Ще одним

Окрім лекцій, вихідними ми подорожували Німеччиною і відвідали Берлін, Дрезден, Вольфсбург, Гамбург та інші міста. Там ми мали змогу зануритись у німецьке середовище, ознайомитись з культурою і відвідати найбільші музеї Європи. Зокрема, у Вольфсбурзі знаходиться музей історії і штаб-квартира Volkswagen, а в Берліні – один з найбільших технічних музеїв.

Наостанок хочеться сказати, що практика в Німеччині є гарною нагодою на власні очі побачити нові технології, і не тільки в експериментальних лабораторіях, а й на виробництві. За місяць ми набули безцінного досвіду, познайомились з викладачами Університету міста Магдебург і побачили тісну співпрацю промисловості та освіти.

*О.І.Дудка, Д.Ю.Джулій,
керівники практики від НТУУ
"КПІ ім. Ігоря Сікорського",
студенти 3-го курсу СУНФМ*

Літня мовна практика студентів 2-го курсу

Цього літа ми, студенти НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського", що успішно закінчили другий курс Спільного українсько-німецького факультету машинобудування, проходили літню мовну практику в Університеті ім. Отто-фон-Геріке у місті Магдебург (ФРН).

Основною частиною нашої практики були заняття з носієм мови. Щодня ми мали три-чотири години німецької мови. На цих заняттях ми не тільки виконували звичайні завдання з граматики, сприйняття прочитаного та почутого, а й просто спілкувалися з викладачем. Ми дізналися багато цікавих фактів з історії Німеччини, про визначні місця країни та особливості німецького стилю життя.

Також для нас провели екскурсію по факультету машинобудування та коротко розповіли про основну роботу, яка там виконується, а також показали різноманітне технологічне обладнання.

Після занять ми, зазвичай, ходили на прогулянки містом. Магдебург має значну кількість визначних місць, як, наприклад, будинок-музей Отто-фон-Геріке або Кафедральний собор. Окрім важливих пам'яток історії та культури, є також достатньо місць для відпочинку: парки, набережна річки Ельба. Дуже корисними з точки зору мовної практики були прогулянки по магазинах. Особливо ми вполюбили книжковий.

Вихідними ми мали можливість подорожувати Німеччиною. Ми побували у Берліні, Потсдамі, Вольфсбурзі, Лейпцигу та Дрездені.

Особливо варто відзначити Місто автомобілів у Вольфсбурзі – комплекс, розташований

багато цікавого про той чи інший бренд, а в деяких навіть зразу вибрати і купити автомобіль.

В останній день перед від'їздом ми здійснили велосипедну прогулянку до Магдебурзького водного мосту (WasserstrabenkreuzMagdeburg) – мосту, розташованого над річкою Ельба, що з'єднує два важливі канали: канал Ельба-Гафель і Середньонімецький канал, через який здійснюється сполучення з індустріальним районом – долиною Раура.

Ця практика була для нас дуже корисною. По-перше, ми протягом місяця щодня спілкувалися із носіями мови, вчилися розуміти їх та говорити зрозуміло для них. Також дуже важливо було перебороти себе і почати говорити німецькою. По-друге, ми покращили наші знання мови на заняттях. Також дуже корисними, цікавими та важливими для нас виявились знайомство з факультетом і відвідини бібліотеки. Ми дізналися, яку роботу виконують студенти в Університеті ім. Отто-фон-Геріке, які можливості мають для цього. Перегляд літератури дав нам уявлення про те, у яких галузях ведеться робота, які є більш розвиненими. Загалом, ми не тільки покращили знання німецької мови, а й отримали знання, що допоможуть обрати галузь майбутньої діяльності.

*О.І.Дудка, Д.Ю.Джулій,
керівники практики від НТУУ
"КПІ ім. Ігоря Сікорського",
студенти 2-го курсу СУНФМ*

біля заводу Volkswagen. Цей комплекс включає автомобільний музей, в якому можна дізнатися про історію автомобілебудування і побачити багато легендарних і просто відомих автомобілів, та павільйони компаній, що входять до концерну Volkswagen, в яких можна дізнатися

Наша історія: знати і пишати

Щоб усвідомити себе у цьому світі, маємо знати, хто ми і звідки. Подорожі допомагають пізнати історію краю і його відомих людей – просвітителів, науковців, громадських лідерів.

Улітку автор випадково потрапила до історико-краєзнавчого музею, що в містечку Богуслав на півдні Київщини. Зазвичай такі заклади асоціюються з сумними одноманітними вітринами, сонними доглядачками та абсолютною відсутністю оригінальності. Якою ж приємною несподіванкою стала зустріч з цим музейним закладом та його небайдужими співробітниками. Вони вигадали і втілили дуже цікаве просторове рішення.

Екскурсанти рухаються наче підйомником часу, потрапляючи з кам'яної печери первісної людини до житла давнього слов'янина (усі наявні експонати виключно з розкопок на території Богуславщини); від скіфської стоянки – до зрубного палацу. По мощеній дерев'яними кругляками вулиці заходимо до селянської хати з мазаною підлогою, незгасаючим вогнем у печі, пучком трав під сволоком, неодмінними скринєю і колицкою та ще хлопчиною, що схилився до саморобної бандури. Раптом його постать оживає, і для приголомшених гостей лунає дума про

Н.Ліберт (ліворуч) з директором музею

Марусю Богуславку, що випустила козаків з неволі.

Далі потрапляємо на вимощену старою цеглою міську вуличку початку ХХ ст. з тогочасними вивісками та іншими артефактами. Як стверджують фахівці, такого немає в жодному українському музеї.

Експонати зібрання охоплюють період до сьогодні, розказуючи про видатних земляків, майстрів дибинецької кераміки та богуславського ткацтва. До слова, нині на місцевій ткацькій фабриці виготовляють кевлар, що йде на каски та жилети для бійців АТО.

Розміщено в музеї і вітрину з біографічними даними відомого земляка Архипа Ляльки – творця реактивних двигунів та його вчителя Михайла Кравчука – яскравого математика і педагога, основоположника вітчизняної математичної термінології, який навчав малого Архипа в сільській школі с. Саварка на Богуславщині. Обоє вони належать до плеяди видатних київських політехніків, пам'ятники яким встановлено на території університету.

Завдяки небайдужості та невтомним пошукам д.ф.-м.н. Н.О.Вірченко в КПІ, зокрема, багато зроблено для вшанування пам'яті М.П.Кравчука. Регулярно проходять міжнародні наукові конференції його імені, започатковано студентську іменну стипендію, видано збірник праць, віднайдено невідомі рукописи, його ім'ям названо вулицю в м.Києві. Усі названі події знаходять відображення в матеріалах ЗМІ, зокрема "Київського політехніка".

На думку автора, ця інформація була б незайвою для богуславських екскурсантів. Адже переважно музей відвідує учнівська молодь, хай би знали більше про своїх земляків, пишались ними.

Тож на початку осені автором були передані в Богуславський історико-краєзнавчий музей екземпляри газети "Київський політехнік" з публікаціями про М.П.Кравчука, книга Н.О.Вірченко "Велет української математики" та матеріали наукових конференцій його імені. Надані матеріали стануть у пригоді працівникам музею та будуть використані в їх роботі.

Н. Ліберт, провідний редактор

ОГОЛОШЕННЯ

Картинна галерея ЦКМ
НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського"

запрошує всіх студентів
та співробітників нашого
університету взяти участь
у частині щорічного
мистецького конкурсу

"Таланти КПІ"

Приймаються роботи
за номінаціями:
живопис, графіка, скульптура,
декоративне мистецтво
та вишивка.

За всіма довідками звертайтеся:

Центр культури і мистецтв
НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського",
Картинна галерея, к. 201,
тел. 204-91-35.

Роботи приймаються
до кінця жовтня.

Іван Іванович Клетченков

15 вересня 2016 року пішов з життя заслужений викладач НТУУ "КПІ", ветеран Великої Вітчизняної війни Іван Іванович Клетченков.

Іван Іванович народився в травні 1931 р. у с. Михалково Смоленської обл. Під час окупації Смоленщини підлітком брав активну участь у партизанському русі як розвідник. Після закінчення війни родина переїхала у м. Славути Хмельницької обл., де він закінчив середню школу із золотою медаллю. 1948 року Іван Клетченков вступив до Київського політехнічного інституту, який закінчив у 1954 р. з відзнакою і був зарахований до аспірантури на кафедрі фізики діелектриків (у подальшому – кафедра мікроелектроніки). У 1959 р. першим на кафедрі захистив кандидатську дисертацію, яку було покладено в основу загальносоюзного стандарту СРСР 9560. За час роботи на кафедрі Іван Іва-

нович пройшов шлях від асистента до професора. Під його керівництвом виконано багато науково-дослідних робіт з найважливішої тематики, він розробив нові типи фототранзисторів, датчики тиску, оптоелектронне термореле та ін., опублікував понад 100 наукових статей і методичних посібників.

Іван Іванович Клетченков брав активну участь у громадському житті інституту і неодноразово обирався головою профкому співробітників, виконував обов'язки секретаря партійного комітету. Він зробив вагомий внесок у розвиток матеріально-технічної бази інституту, побудови баз відпочинку і житла для співробітників.

Іван Іванович користувався великим авторитетом серед студентів і співробітників кафедри мікроелектроніки і факультету електроніки.

Світлу пам'ять про Івана Івановича Клетченкова ми назавжди збережемо в наших серцях.

Співробітники кафедри

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 500

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.